

Osnovni pokazatelji za donošenje investicijske odluke

Svaka ozbiljna investicijska odluka zahtijeva analizu finansijskih pokazatelja koji pomažu u procjeni atraktivnosti određene akcije. U nastavku izdvajamo nekoliko osnovnih, ali veoma važnih:

- ◆ **EPS (Earnings Per Share – Dobit po akciji)** Ovaj pokazatelj prikazuje koliki dio ukupne dobiti kompanije pripada jednoj običnoj akciji. Računa se tako što se neto dobit u određenom vremenskom periodu (godišnje, polugodišnje ili kvartalno) podijeli sa ukupnim brojem izdatih akcija.

- ◆ **P/E (Price-to-Earnings – Odnos cijene i dobiti po akciji)** Jedan od najčešće korištenih pokazatelja u analizi akcija. Pokazuje koliko investitori trenutno plaćaju za 1 KM zarade kompanije. Niži P/E može signalizirati da je akcija povoljnije vrednovana, ali je važno sagledati širu sliku. Brzorastuće kompanije koje bilježe snažan rast EPS-a iz kvartala u kvartal često se trguju po višem P/E (čak i preko 50), dok se stabilne kompanije sa sporijim rastom obično kreću u rasponu od 10 do 30.

- ◆ **5Y EPS Growth (Prosječan godišnji rast dobiti po akciji u posljednjih 5 godina)** Ovaj indikator pomaže da sagledamo dugoročan trend rasta profita kompanije. Kontinuirani rast EPS-a je pozitivan signal, ali je važno analizirati uzroke tog rasta – da li on dolazi iz stabilnog povećanja prodaje ili iz poboljšane efikasnosti poslovanja, gdje dobit raste brže od prihoda.

Savjet: Nemojte se oslanjati samo na jedan pokazatelj, kvalitetna analiza uvijek uključuje širu sliku!

- ◆ **Dividend Yield – Dividendni prinos** Dividendni prinos pokazuje koliko zarade u obliku dividendi možete ostvariti u odnosu na tržišnu cijenu akcije. **Formula:** Godišnja dividenda po akciji ÷ Tržišna cijena akcije = Dividendni prinos (%). Ovaj pokazatelj je koristan ako tražite **pasivni prihod** iz ulaganja. Visok prinos može značiti atraktivnu investiciju ali i veći rizik ako je cijena akcije pala zbog problema u poslovanju. Nizak prinos može signalizirati da kompanija ulaže dobit u **dalji rast i razvoj**, što takođe može biti dobra prilika.

- ◆ **P/B (Price to Book) – Odnos tržišne i knjigovodstvene vrijednosti** - Koliko plaćamo za stvarnu imovinu kompanije? P/B pokazuje da li je akcija potcijenjena ili precijenjena u odnosu na vrijednost neto imovine. **Formula:** Tržišna cijena akcije ÷ Knjigovodstvena vrijednost po akciji = P/B. **P/B < 1:** Moguće potcijenjena akcija – tržište vrednuje kompaniju manje nego što njena aktiva zaista vrijedi. **P/B > 1:** Investitori očekuju rast, dobitke i pozitivne pomake – spremni su platiti više jer vjeruju u budućnost kompanije.

Savjet: Nemojte se oslanjati samo na jedan pokazatelj, kvalitetna analiza uvijek uključuje širu sliku!